

Sempre en català

Maria Eugènia Perea Virgili, directora de «*Lo Floc*»

Espigolant la premsa, observo darrerament un degoteig, per aquí i per allà, d'articles que alerten sobre l'estat de la llengua catalana, la qual retrocedeix en tots els àmbits d'ús. I no ho diu, és clar, qualsevol passavolant de torn, sinó filòlegs i sociolingüistes com Carme Junyent, Jordi Badia, Josep Murgades o el nostre riudomenc Josep M. Virgili. I fins i tot algun polític que no fa tants segles (!) havia tingut càrrec d'alta responsabilitat al govern de Catalunya i que per tant hauria pogut fer-hi algun quelcom (ai las!) ara es lamenta de la naturalització del castellà on, fins fa no tant, el terreny l'ocupava el català –em refereixo al senyor Carod-Rovira.

No sé si és culpa de la meua mirada que s'esbiaixa de manera natural cap a aquest preocupant tema de la llengua o si és que de veritat apareixen cada vegada més veus que avisen d'aquesta situació que, si no es reverteix en un termini més o menys curt de temps, pot abocar a l'arraconament definitiu del nostre idioma. No ho sé.

El que sí que sé és que companys de la meua generació –ara en tinc trenta-sis– que tota la vida han estudiat en català i que els seus pares i avis els han parlat majoritàriament en català –en un català que al seu torn havien heretat dels seus avantpassats–, resulta que ara de cop i volta i no sé per quins set sous es posen a dir tot de coses en castellà (lèxic comú, connectors, girs sintàctics) quan el més lògic seria que, al contrari, després de l'escolarització en immersió lingüística milloressin la llengua dels progenitors. Doncs no. Ara les mares novelles posen els *bebés* a la *cuna*, van als *columpios* i els donen *palitos* per entretenir la gana –a mi, de petita, al forn del carrer d'Avall em donaven bastonets, perquè els dichosos *palitos* encara no s'havien inventat, es veu. Això sí, molt de feminisme i igualtat de gènere en aquest nostre segle XXI perquè les *lavadores* les posen els marits, molt polivalents, ells, que tant són bons per fregar el *pasillo* com per matar una aranya del *techo* o organitzar una espectacular *verbena* per

Sant Joan amb *petardos* a tort i a dret. I el *pues* i el *cuidado* i el *tenir que* campen pertot lliures d'obstacles.

Jo no sóc qui per posar el crit al cel; declaro aquí i en aquest sentit la meua humilitat. Però la Plataforma per la Llengua, que sí que té autoritat en aquest àmbit, en l'InformeCAT 2020 ja en parla obertament amb el terme «emergència lingüística». I és que als catalans ara mateix ens manquen diverses actituds: voluntat ciutadana i institucional per parlar i escriure una mica millor; un bon model on emmirallar-se (la mateixa administració comet errades de principiant al DOGC, i el pastís del català oral dels mitjans de la Corporació ja no cal ni encetar-lo); i consciència, perquè som cadascun de nosaltres els que, com bonament puguem, hem de posar el nostre granet de sorra per salvaguardar la llengua i mantenir-la amb bona salut. A tal efecte, no cal estar en possessió de grans titulacions universitàries ni aspirar a ser més purista que en Fabra; simplement cal que ens preocupem una mica, primer, per parlar sempre en català (a nousinguts inclosos) i, segon, per parar esment per no dir tants castellanismes, alguns dels quals són més que evidents.

La llengua no és una mera eina per comunicar-nos sinó un signe d'identitat inqüestionable i un element cohesionador de qualsevol comunitat en general. Per als catalans en concret, la llengua hauria de ser el nostre patrimoni més preuat i si de debò volem esdevenir un estat independent cal que fem mans i mànigues per preservar-lo amb la màxima dignitat possible. No dic cap novetat. Tots ho sabem, això, però ho hem de posar en pràctica.

A *Lo Floc*, revista que sempre s'ha escrit en català, continuem fidels a la nostra militància lingüística publicant, en el present número, un nou article a la secció Llengua el qual, si així ho volem, ens pot ajudar a iniciar aquesta tasca de descastellanització. Perquè el poble no es fa penjant l'estendard del Beat al balcó, ni el país es basteix enarborant la senyera per la Diada. O, almenys, no només. »